

CURS DE DIPLOMAT EN SANITAT

2005 – 2006

Departament de Salut

Serveis Territorials a Girona

Institut d'Estudis de la Salut

Universitat de Girona

**ENCEFALOPATIES
ESPONGIFORMES
TRANSMISSIBLES**

Xavier Fàbregas

Veterinari Oficial d'Escorxador

© Fotografies Producció Animal.

Facultat de Veterinària.

Universitat Autònoma de Barcelona, 2005

**© Fotografies Xavier Fàbregas i Comadran,
2005**

- **Legislació**
- **La crisi de les vaques boges**
- **Prevenció i control de les EET**
- **Separació de MER**
- **Conclusions**

- **Legislació**

- **La crisi de les vaques boges**
  - **Cronologia**
  - **Definició**
  - **Situació actual**
  - **Vies transmissió**
  - **Infectivitat teixits i òrgans**
  - **Factors variació transmissió interespecífica**
  - **Factors genètics**

- **Prevenió i control EET**
  - **Normativa estatal bàsica:**
    - **A. Programa de vigilància EET**
    - **B. Programa control substàncies alim. animal**
    - **C. Programa inspecció establiments transformadors subproductes i animals morts**
    - **D. Programa control MER**

- **Prevenió i control EET**
  - **Sectors i nivells actuació:**
    - **Alimentació animal**
    - **Ramaderia**
    - **Medi Ambient**
    - **Indústries Transformadores**
    - **Indústries Productes Tècnics**
    - **Salut Pública/Seguretat Alimentària:**
      - **Esc/SD/Distribució /Carnisseries**
    - **Consumidors**

- **Prevenció i control EET**
  - **Mesures de control:**
    - **Alimentació animal** **Progr A**
    - **Ramaderia** **VP/VA** **Progr A/Progr D**
    - **Medi Ambient** **Progr C**
Indústries Transformadores
Indústries Productes Tècnics
    - **Salut Pública/Seguretat Alimentària:**
Esc/SD/Distribució /Carnisseries
VP/VA **Progr A/Progr D**
    - **Consumidors**

- **Prevenció i control EET**
  - **Mesures de control:**
    - **Salut Pública/Seguretat Alimentària**
    - Escorxadors:**
      - **Autorització activitats**
      - **Sistemes identificació i registre de Bovins**
      - **Inspecció veterinària**
      - **Carnització: MER**
      - **Identificació canals**
      - **Documentació comercial carns**
      - **Gestió postcarnització**
      - **Formació**

- **Separació de MER**

www.eurocarne.com:

Informes:

**Atlas fotogràfico de
Materiales Especificados de Riesgo**

J.A. Simón Soria

X. Fàbregas

- **Conclusions**

LEGISLACIÓ

- RD 147/1993, condicions sanitàries de producció i comercialització de **carns fresques**.
- RD 1911/2000, destrucció de **MER** en relació a les **EET**.
- RD 3454/2000, Programa Integral Coordinat de vigilància i control de les **EET** dels animals.
- Reglament (CE) N° 1760/2000 de la Comisió, sistema d'**identificació i registre dels animals de l'espècie bovina** i relatiu a l'etiquetat de la carn de vacú i dels productes a base de carn de vacú.

- Reglament (CE) N° 1825/2000, **disposicions d'aplicació del R (CE) N° 1760/2000.**
- RD 1698/2003, disposicions d'aplicació dels Reglaments comunitaris sobre el sistema d'**etiquetatge de la carn de vacú.**
- Reglament (CE) N° 999/2001 del Parlament Europeu i del Consell, disposicions per la prevenció i el control i la erradicació de determinades **EET.**
- Reglament (CE) N° 1774/2002 del Parlament Europeu i del Consell, normes sanitàries aplicables als **subproductes animals no destinats al consum humà.**
- Reglament (CE) N° 260/2003 de la Comisió, erradicació de les **EET d'animals ovins i caprins** i normes per al comerç d'animals vius de les espècies ovina i cabruna i dels embrions de bovins.

LA CRISI DE LES VAQUES BOGES

© PRAN-FV-UAB

CRONOLOGÍA

- 1732 UK descripció **Scrapie**
- 1986 UK diagnòstic **Epizootia EEB**
  - Fins 1/10/02:
    - 181.000 casos UK
    - 3.200 casos resta UE:
      - Fins 21/10/03: ESP 325 casos
      - Fins 1/7/04: CAT 44 casos
  - **Ingestió pinsos contaminats amb proteïnes de Ov/B amb EET ⇒ X Barrera interespecífica**

© PRAN-FV-UAB

CRONOLOGÍA

- 1980 UK Indústria transformació subproductes:
  - Modificació procés fabricació farines per + Δ costos (**Crisi petroli**):
    - Processos continus
    - Fi utilització disolvents orgànics per extracció greix
    - $\Delta T^a/t$ tractaments
      - ↑ vacú lleter / ↓ casos Escòcia
  - + Δ /Expansió Epidèmia → **exportació MBM**
  - **Contaminació X** amb pinsos altres espècies

© PRAN-FV-UAB

CRONOLOGÍA

- 1989 UE 1ª Normativa BSE
  - Principi de precaució
- 1990 UE **Malaltia DO**
- 1994 UE Prohibició alimentar Boví/Oví/Cabrum amb **HCHM (MBMM)**
- 1996 UE **Trat 133°C / 3 bars / 20' / 5 mm**
partícula
en subproductes de Mamífers

CRONOLOGÍA

- 1995 UK Diagnòstic **v-ECJ**
- 1996 UK Relació epidemiològica **v-ECJ-EEB** ⇒
transmissió Home via digestiva.
  - **X barrera espècie**

Restriccions comercials carn UK

- **Fins 1/1/03 v-ECJ :**
  - **129 casos UK / 6 casos F**

CRONOLOGÍA

- 1998 Mesures **Vigilància passiva**: sospitosos
- 2000 Retirada **MER** ⇒ **Edat sacrifici Bovins/Ov**
Precocitat races lleteres/càrniques
  - **Tractament/Incineració/Coíncineració/
Inhumació**
- **2000/2001 CRISI VAQUES BOGES**

CRONOLOGIA

- 2001 **Vigilància activa** (monitorització): test PM
  - Prohibició ús **Proteïnes Animals** en alimentació determinats animals de granja criats per a la producció d'aliments
  - Retirada/Destrucció
    - **MBM/Pinsos amb MBM**
  - Normes ús exclusiu en línees transformació subproductes
  - Control microscòpic pinsos

© PRAN-FV-UAB

CRONOLOGIA

- **2003 Control indústria alimentació animal/subproductes (R 1774/2002)**
  - **Matèria primera per alimentació animal serà apte pel consum humà (Material Categoria 3)**
  - **Transformació matèria primera per obtenció pinsos amb Tractament tèrmic a ↑pressió**
  - **Evitar contaminacions creuades en fabricació /transformació/enmagatzematge/transport pinsos**

DEFINICIÓ

- **EETs**: grup malalties neurodegeneratives afecten H/animals. Característiques:
  - Compartir un agent causal (**PRIÓ**), transmissible de forma natural o experimental, que té una elevada resistència a qualsevol dels procediments convencionals d'inactivació microbiana
  - Estar associat a l'absència de resposta immune en l'animal "infectat"
  - Causar una malaltia **neurodegenerativa** de curs progressiu i fatal

DEFINICIÓ

- Presentar acumulació d'una isoforma anormal (**PrPsc**) d'una glicoproteïna de membrana (PrPc) codificada pel propi hospedador
- Produir un quadre lesional característic: canvi **espongiforme** que afecta principalment al tronc de l'encèfal, al neuròpil de la substància gris i al pericarion de les neurones
- Període incubació EEB: **4-6 anys**
- **OIE: inclosa malalties llista B**
- **UE: malaltia DO**
- **Classificació Agents Biològics: Grup 3**

SITUACIÓ ACTUAL

▪ EEB

- - Δ incidència EEB a UE/+ Δ alguns EM
  - Generalització proves detecció EEB
  - Retard aplicació normatives prohibició HCH
- ESP: **1ers casos Nov 2000 !**
  - Bovins alimentats amb pinsos origen UK
  - Bovins importats directa/indirectament UK
  - 0.00344 casos/cens (UK 0.01811)
  - 0.56 +/-1000 casos analitzats
  - CCAA: 110 casos Galicia/88 C-L

32 Cat (2001-03)

SITUACIÓ ACTUAL

- **Edat: adults mascles i femelles**
  - 4 anys 14.78 %
  - 5 a. 26.52 %
  - 6 a. 26.96 %
  - 7 a. 16.52 %
- **Raça: Frisona 62.17 %**
- **Diagnòstic casos +:**
  - 44,78 % morts granja
  - 33.48 % + 24 m. sacrificats escorxadors
  - **12.17 %** símptomes sospitosos

© PRAN-FV-UAB

© PRAN-FV-UAB

© PRAN-FV-UAB

SITUACIÓ ACTUAL

CALIFICACIÓ SANITÀRIA RESPECTE A **EEB** (UE)

Basada **GBR (Geographical BSE Risk)** + 4 factors:

- Programes formació
- Notificació malaltia
- Vigilància activa/passiva
- Examens laboratorials
- Criteris:
  - *Nº casos EEB*
  - *Nº anys amb alimentació Remugants sense MBM*
  - *Casos EEB per importació animals vius/material genètic*
  - *Nº anys desde últim cas EEB*

SITUACIÓ ACTUAL

- **CATEGORIA 1**: País o regió lliure de EEB
- **CATEGORIA 2**: País o regió provisionalment lliure on no s'ha declarat cap cas autòcton
- **CATEGORIA 3**: País o regió provisionalment lliure on s'ha declarat almenys 1 cas autòcton
- **CATEGORIA 4**: País o regió amb baixa incidència
- **CATEGORIA 5**: País o regió amb alta incidència

© PRAN-FV-UAB

SITUACIÓ ACTUAL

- Actuacions en detecció cas +:
  - Aïllament explotació
  - Sacrifici animals **cohort d'edat i alimentació** (animals nascuts 1 any abans i 1 any després del cas +)
- Vigilància
  - Passiva
    - Detecció casos per sospita clínica
  - Activa: anàlisi
    - Bovins + 24 m sacrificats escorxador
    - Bovins morts granja

VIES DE TRANSMISIÓ

- **Horitzontal**
  - **EET**: exposició via oral
  - **EEB**: ingestió pinsos contaminats
  - **Scrapie**: ingestió placentes
- **Vertical**
  - **EEB**: no demostrada
  - **Scrapie**: gestació-part-cria ?

INFECTIVITAT

- Varia segons teixits i òrgans: múscul, fet
- Determina els **Materials Especificats de Risc**
- + localitzada en **EEB**:
  - SNC
  - Ileum distal: plaques Peyer (1ª replicació)
- Taxa varia segons període malaltia:
  - Incubació
  - Clínic

INFECTIVITAT DELS TEIXITS

(Alta infectivitat)

(SSC, 2003)

▪ EEB

- Encèfal
- Medul.la espinal
- Ull
- Ganglis i nervis
- Tonsila

▪ SCRAPIE

- Encèfal
- Líquid cefalorraquidi
- Medul.la espinal
- Ull
- Ganglis i nervis
- Melsa
- Tonsila

INFECTIVITAT DE TEIXITS I ÒRGANS

(SSC, 2003)

- **Plaques de Peyer**

- **Ganglis mesentèrics, retrofaringis, submandibulars, mediastínics, bronco-mediastínics, ileocecal.**
- **Plaques de Peyer**
- **Timus**

INFECTIVITAT DE TEIXITS I ÒRGANS

(SSC, 2003)

- Íleum distal
- Medul.la òssia

- Tracte alimentari
- Placenta
- Sang
  - Fracció blanca
  - Completa
- Medul.la òssia
- Fetge
- Pàncrees
- Glàndules adrenals

FACTORS DE VARIACIÓ EN LA TRANSMISSIÓ INTERESPECÍFICA

(KIMBERLIN,1990)

- Barrera d'espècie: experimental/**natural**
  - **Scrapie**: Oví → altres Remugants/Visons /Rosegadors
  - **EEB**: Boví → Fèlids/Ratolins/**Cabres (2002)**
- Soca
  - Són molt estables biològicament
- Via d'infecció
  - Intracerebral/Subcutànea
  - Digestiva (EEB: x 100-100.000)
- Dosi infectant: teixits/òrgans ⇒ **MER**
  - **Carn (múscul esquelètic)**

© PRAN-FV-UAB

FACTORS GENÈTICS

- Component genètic **EET** ⇒
  - Normes comerç bestiar O/C + embrions Boví
  - Programes de millora Oví per resistència **EET**:
genotipat/semen/òvuls/embrions
  - Caracterització soques (**Scrapie/EEB**) Ov. +
- Gen *PRNP* de la proteïna Prió
  - Principal factor de risc en **Scrapie**
  - ↑ n^o polimorfismes en ≠ espècies
  - Polimorfismes poden influir en
PrP_C → **PrP_{Sc}**

FACTORS GENÈTICS

- **Influeixen en:**
  - **Susceptibilitat/resistència**
  - **Desenvolupament (PI) d'una EET animal**
Races resistents
- **Genotipat per selecció animals resistents a Scrapie: genotip ARR/ARR**
  - **Freqüència animals resistents en races autòctones**
  - **Classificació de riscos per races →**
“Plans millora genètica”

© PRAN-FV-UAB

PREVENCIÓ I CONTROL DE LES EET

NORMATIVA ESTATAL BÀSICA

RD 3454/2000 PROGRAMA INTEGRAL COORDINAT DE VIGILÀNCIA I CONTROL DE LES EET

- **a.- Programa de vigilància de les EET**
- **b.- Programa de control de les substàncies utilitzades en l'alimentació dels animals**
- **c.- Programa d'inspecció dels establiments de transformació de subproductes i animals morts**
- **d.- Programa de control dels Materials Especificats de Risc (MER)**

SECTORS I NIVELLS D'ACTUACIÓ

- **I.- Indústria alimentació animal**
- **II.- Ramaderia**
- **III.- Indústries transformadores relacionades amb el sector càrnic/Indústries productes tècnics**
- **IV.- Cadena sector càrnic**
- **V.- Consumidors**

SECTORS I NIVELLS D'ACTUACIÓ

- I.- Indústria alimentació animal:
  - Animals de producció: remugants/No remugants
  - Animals de companyia/Pet food

- II.- Ramaderia
  - Explotacions ramaderes
    - Sanitat animal: animal viu
    - Policia sanitària: cadàvers

Declaració Oficial malalties

Indemnització per sacrifici obligatori

SECTORS I NIVELLS D'ACTUACIÓ

- **III.- Medi ambient/Indústries transformadores relacionades amb el sector càrnic:**
  - **Subproductes/Animals morts**
  - **Residus**
  - **MER**

SECTORS I NIVELLS D'ACTUACIÓ

- **IV.- Salut Pública/Seguretat alimentària**
  - Escorxadors: animal viu/**cadàver**/canals/**MER**
  - Sales de desfer: **MER**
  - Indústries càrniques: **MER**
  - Distribució: carnisseries: **MER**

- **V.- Consumidors**
  - Informació als punts de venda
  - Sistema registre E/S carns

MESURES DE CONTROL

▪ I.- Alimentació animal

Programa Control substàncies utilitzades en alimentació animal

- Prohibició temporal utilització **Proteïnes animals** en alimentació d'animals destinats producció aliments. **Excepcions:**
  - **HP, FD, Prot. Hidrol.per ~~RU~~ / L, Prod. L, Gel de ~~RU~~ per totes Ees animals producció**
- Prohibició ús **Animals morts totes Ees:**
Excepció amb condicions per Aus necròfagues
- **~~Canibalisme~~ / Pet Food / Subproductes A CH**

MESURES DE CONTROL

- **II.- Ramaderia**

- **Programa control MER: cadàvers**

- ***Programa vigilància EET***

- Lab. Nac. Referència (Algete/Z)**

- Lab CCAA**

- EEB**

- Scrapie/tembladera**

MESURES DE CONTROL

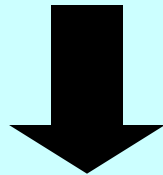
- ***Seguiment i control d'EETs:***
  - **BOVÍ: subpoblacions controlades amb**
    - **A.- Test ràpids – Test Prionics**
(en fresc / CCAA, Algete):
      - **Tots animals sacrificats CH > 24 m:**
        - **Aptes CH / Urgències**
        - **Sig. clínics de patologies excl. EETs**
        - **De campanyes erradicació malalties**
      - **Tots animals morts i no sacrificats CH > 24 m:**
        - **Morts / Sacrificats NO CH / Població risc**

MESURES DE CONTROL

- ***Seguiment i control d'EETs:***
  - **BOVÍ: subpoblacions controlades amb**
    - **B.- Histopatologia (en formol / Z):**
      - **Animals sospitosos per símptomes (vius, sacrificats o morts)**
      - **Animals grup A +/-dubtosos a proves ràpides**

MESURES DE CONTROL

- ***Seguiment i control d'EETs:***
  - **No s'ha desenvolupat definitivament encara, cap test diagnòstic in vivo de EETs, en animals i humans presimptomàtics**

- **Diagnòstic in vivo: Biòpsia 3ª parpella a
Scrapie preclínic**

MESURES DE CONTROL

- **Seguiment i control d'EETs:**
  - **Si prova Histopatològica dubtosa/- o material autolític/congelat**

Diagnòstic segons Manual OIE: →

{	PrPsc	Immunohistoquímica (IHQ)	B-O/C
		Immunotransferència (WB)	B-O/C
		Demostració fibrilles SAF (ME)	B

MESURES DE CONTROL

- **OVÍ/CABRUM**

- **Test ràpids: mostra representativa O/C**

- **Animals sacrificats per CH >18 m /2 p**

- **Animals NO sacrificats per CH > 18 m / 2 pales**

- **Morts granja**

- **Sacrificats NO CH / NO campanyes**

- **De sacrifici per erradicació**

MESURES DE CONTROL

- ***Preses de mostres***
  - **Animals sospitosos:**
    - **encèfal/medul.la oblongada/sang O/C**
    - **Laboratori CCAA**
    - **Laboratori Z/Algete: genotipat+tipificació**
  - **Vigilància activa:**
    - **Medul.la oblongada ÷ 3: A1, A2, A3**
    - **Mostra A1 a Lab. CCAA: dubtosos/+ →**
    - **Mostra A2 a Lab. Algete: dubtosos/+ →**
    - **Mostra A3 a Lab. Z**

MESURES DE CONTROL

- ***Sospita d'EET: granja/escorxador***
- ***Confirmació de la malaltia (+): D. Oficial***
  - ***Investigació epizootiològica:***
    - **Remugants presents**
    - **Descendents**
    - **Animals = grup edat (naixement/ =
pinso)**
    - **Pinsos contaminats**

MESURES DE CONTROL

- ***Mesures d'erradicació d'EETs:***
  - **Boví:**
    - **Sacrifici total**
    - **Sacrifici selectiu**
  - **Oví/Cabrum**
    - **Sacrifici animals presents**

MESURES DE CONTROL

- **Vigilància passiva:**

Detecció de casos **EEB per sospita clínica signes neurològics (3 o 2):**

- **Comportament:**

- **Ansietat**
- **Agresivitat/guitzes**
- **Pànic**
- **Nerviosisme**
- **Excitabilitat**

MESURES DE CONTROL

- **Vigilància passiva:**

Detecció de casos **EEB per sospita clínica signes neurològics (3 o 2):**

- **Locomoció:**

- **Ataxia**

- **Hipermetria**

- **Tremolors/Mioclones**

- **Caigudes**

- **Llepadetes freqüents**

- **Hipersensibilitat tacte / só / llum**

- **Síntomes generals: - Δ Prod L / - Δ PV**

MESURES DE CONTROL

- **Vigilància passiva:**

- **Diagnòstic diferencial **EEB**:**

- Hipomagnesèmia
    - Hipocalcèmia
    - Cetosis
  - Necrosis cerebrocortical (def. tiamina)
  - Ràbia/Febre catarral maligne
  - Listeriosi/Tètanus/Botulisme
  - Aspergilosi
  - Toxoplasmosi/Neosporidiosi
  - Encefalopaties hepatògenes

MESURES DE CONTROL

- ***Procediment oficial***
  - **Animal clínicament sospitós**
  - **Comunicació SVO:**
    - **Restricció oficial moviment**
    - **Enquesta epidemiològica de sospita**
    - **Preses mostres: cadàver/animal viu en**
      - **Explotació/Planta transformació**

- **Vigilància activa:**
  - **Bovins morts explotació**

MESURES DE CONTROL

- **III.- Medi ambient/Indústries transformadores/Indústries productes tècnics**
  - Programa Inspecció establiments transformació subproductes animals i animals morts**
  - **Subproductes/Residus**
  - **MER/Animals morts RU/RU**
  - **Prod HCH > Capacitat incineració**
  - **Control/Gestió-Traçabilitat**
  - **Valorització/Rebuig-eliminació**
    - **Tractament/Incineració/Coïncineració/Inhumació → 100-300 Euros/Tm**

MESURES DE CONTROL

- **IV.- Salut Pública/Seguretat alimentària**

Programa vigilància EET

Programa control MER

- **Vigilància passiva: detecció AM de casos EEB per sospita clínica:**
  - **Immobilització sospitós**
  - **Avís SVO DARP** → actuacions explotació
  - **Sacrifici sense carnització**
  - **Preses mostres**
  - **Transport planta transformació:**
    - Material categoria 1**

MESURES DE CONTROL

- **Vigilància activa:** diagnòstic laboratorial
  - **Bovins + 24 m** sacrificats escorxador:
    - No sospitosos Inspecció AM
    - Sospitosos a altres malalties
    - **Sacrificis d'urgència**
  - **Cadàvers Bovins + 24 m**

MESURES DE CONTROL

MER

Higiene

Identificació

Traçabilitat

- Escorxadors i sales de desfer

- 1.- Autorització d'activitats
- 2.- Sistemes d'identificació i registre de bovins
- 3.- Inspecció veterinària: **Serveis Veterinaris
Inspecc vet AM** **Oficials**
- 4.- Carnització
  - Ordre de matança
  - Inspecció veterinària post-mortem – **MER**
  - Feinejat higiènic

- Escorxadors i sales de desfer

- 5.- Identificació de canals: marcat d'inspecció $< 12 \text{ m} / 12-24 \text{ m} \geq 24 \text{ m}$ veterinària i etiquetatge
- 6.- Documentació comercial d'acompanyament de carns $< 12 \text{ m} / 12-24 \text{ m} \geq 24 \text{ m}$
- 7.- Gestió postcarnització de **MER**
- 8.- Formació

- **1.- Autorització d'activitats**

- **Escorxadors**

- **Bovins < 24 mesos**

- **Ovins < 12 mesos**

- **Bovins ≥ 24 mesos**

- **Ovins ≥ 12 mesos**

- **Autorització adicional**

- **Condicions específiques**

- **Programa vigilància EET**

- **Programa gestió MER**

- **Autorització d'activitats**

- **Sales de desfer annexes/no annexes**

- **Autorització retirada columna vertebral**
  - **Serrada (A/extracció medul.la **prèvia**)**
- **Protocol d'actuació**
- **Contracte recollida **MER****

- **Autorització d'activitats**

- **Punts de venda al consumidor**
  - **Autorització retirada columna vertebral**
    - **Serrada (A/extracció medul.la **prèvia**)**
  - **Protocol d'actuació**
  - **Contracte recollida **MER****

- **2.- Sistemes d'identificació i registre de bovins**

- **Identificació de Bovins:**
  - **Programes informàtics traçabilitat**
  - **DIB/Documentació sanitària trasllat**
  - **Inspecció veterinària antemortem**
  - **2 Fulles matança: ordre sacrifici**
    - **< 12 mesos**
    - **≥ 12 mesos - < 24 mesos**
    - **≥ 24 mesos**

- **3.- Inspecció veterinària oficial d'escorxadors**

- **Inspecció veterinària**

- **AM: aptitud sacrifici/sospita clínica**
- **PM: aptitud consum/anàlisi laboratori**

- **Control**

- **Documentació**
- **Identificació**

PVS / Edat $\approx$ MER

- Inspecció veterinària d'escorxadors

- Controls **MER**:

- Classificació/tipus: **país/espècie/edat**
- Separació/eliminació
- Registres/documentació

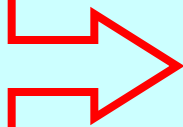
- Identificació canals i carns:

- Segells veterinaris

- **Etiquetes**

- **Precintes**

Llegendes sanitàries

▪ 4.- Carnització

- **Ordre matança: separació per edats**
- **Inspecció veterinària PM – MER:**
  - **Feinejat higiènic/MER**
  - **MER: cadàvers Remugants/teixits.**
    - **Definició: teixits animals preventivament**
NA CH/animal
    - **NO son carns NA**
    - **Inspecció PM: dictàmens veterinaris**

▪ Carnització

▪ **MER**

- Retirada//Manipulació
- Baixes transport/estabulació:
  - Identificació/Documentació/Destí
- Enmagatzematge/Registres/Documentació

www.eurocarne.com →

Informes →

ATLAS FOTOGRAFÍCO
MATERIALES
ESPECIFICADOS DE RIESGO

Juan Antonio Simón Soria
Xaviert Fàbregas i Comadran

▪ Classificació teixits

MER a Espanya: **0.18-0.30 €/Kg MER**

Boví < 12 mesos

- Intestins
(duodè-recte)
- Mesenteri
- Amígdals

20 Kg aprox

Boví 12-24 mesos

- Intestins (duodè-recte)
- Mesenteri
- Crani
  - (cervell/ulls)
  - Mandíbula
- Amígdals
- Médul.la espinal
  - Prèvia aspiració
  - Médul.la + Columna V.

25 Kg aprox

▪ Classificació teixits

MER a Espanya:

Boví ≥ 24 mesos

- Intestins (duodè-recte)
- Mesenteri
- Crani
  - (cervell/ulls)
  - Mandíbula
- Amígdales
- Columna Vertebral
  - Ganglis arrel dorsal
  - Medul.la espinal
  - Vèrtebres cua
  - Apófisis espinoses i transverses de vèrtebres cervicals, toràciques i lumbar
  - Cresta mitja i ales sacre

35 Kg aprox

© XFIC

© XFiC

▪ Classificació teixits **MER** a Espanya:

Oví/Cabrum

< 12 mesos

- Melsa
- Íleum

Oví/Cabrum

≥ 12 mesos/

1 incisiu definitiu

- Crani
  - (encèfal/ulls)
- Amígdales
- Medul.la espinal
- Melsa
- Íleum

▪ Carnització

▪ Feinejat higiènic

▪ **BPM**

▪ Minimitzar contaminació creuada

▪ N + D

▪ Maquinària

▪ Equips

▪ Estris

▪ **MER:**

▪ Separació

▪ Identificació

▪ Tincció

▪ **Operacions de feinejat:**

1. **Insensibilització**

2. **Desmedul.lat (*Pithing*)**

3. **Feinejat culana**

4. **Feinejat triperia**

5. **Separació cap-canal**

6. **Extirpació amígdales i feinejat cap**

7. **Aspiració medul.la/asserrat canal**

8. **Dutxat**

- **CSM/Carns Separades
Mecànicament**
    - **AMR (Advanced Meat Recovery) ?**
    - **Prohibició utilització ossos**
      - **Boví**
      - **Oví**
      - **Cabrum**
- com a matèria primera de CSM**

- **Neteja i desinfecció:**
  - **Prions:** ↑ resistència agents físics/químics

  - Esterilitzador amb Aigua a 82°C
  - Neteja: acció mecànica + acció detergent
  - Desinfecció: àcida/bàsica

  - Descontaminació clínica/laboratori:
    - Hidròxid sòdic (NaOH) 40-80 gr/l/1-2 h/20°C
    - Hipoclorit sòdic (NaOCl, 2-2.5 % clor lliure)
      - 1-2 h / 20°C

- **Neteja i desinfecció:**

- **Inactivació:**

- **Tractament Material Categoria 1:**

- **133°C/3 bar/20'/5 mm partícula**
(1998)

- **180°C/24 h**

- **320°C/1 h**

- 5.- Identificació de canals: marcat d'inspecció
< 12 m / 12-24 m / ≥ 24 m veterinària i etiquetatge

- Mitges, quarts i peces de canal < 12 m
  - Segells inspecció veterinària
  - Etiquetes: _____
Excepte a consumidor final
- Mitges, quarts i peces de canal 12-24 m
  - A/columna vertebral → Segells inspecció v
  - Etiquetes: _____ Exc. CF
- Mitges, quarts i peces de canal ≥ 24 m
  - S/columna vertebral → Segells inspecció v
  - A/columna vertebral → Segells inspecció v

- **6.- Documentació comercial d'acompanyament de carns < 12 m**

- **Mitges, quarts i peces de canal < 12 m**
  - **Indicació del N^o mitges, quarts i peces de canal per les quals no és obligatòria la extracció de columna vertebral**
  - **Segell inspecció veterinària**

- **Documentació comercial d'acompanyament de carns** **12-24 m**

- **Mitges, quarts i peces de canal** **12-24 m**
  - **S/columna vertebral**
    - **Indicació del N⁰ mitges, quarts i peces de canal per les quals **no és obligatòria** la retirada de la columna vertebral**
    - **Segell inspecció veterinària**

- Documentació comercial d'acompanyament de carns ≥ 24 m

- Mitges, quarts i peces de canal ≥ 24 m
  - S/columna vertebral
    - Indicació del N⁰ mitges, quarts i peces de canal per les quals **no és obligatòria** la retirada de la columna vertebral
    - Segell inspecció veterinària
  - A/columna vertebral
    - Indicació del N⁰ mitges, quarts i peces de canal per les quals **és obligatòria** la retirada de la columna vertebral
    - Segell inspecció veterinària

- **7.- Gestió postcarnització de MER**

- **Material Categoria 1**

- **Registre MER:**

- País / 3 Espècies

- 2 Grups d'edat

- N^o cadàvers/espècie

- **N + D dipòsits/contenidors**

- **Recollida i transport:**

- Contractes amb gestors autoritzats

- Documentació

- Registres

- Traçabilitat

- **Gestió postcarnització de MER**

- **Control E/S (unitats/Kg estimats/comprovats)**

Conciliació

- **Nº animals dels quals s'han retirat MER**
- **Nº cadàvers (BT/BE)**
- **Kg de MER (espinades) retirades en SD**

▪ 8.- Formació

- Veterinaris Oficials
- Auxiliars d'Inspecció Veterinària
- Tècnics
- Matarifes
- Operaris càrnics
- Caps de producció
- Gestors de **MER**: transportites, transformadors

▪ **V.- Consumidors: informació en punt de venda per escrit/visible de productes no preenvasats**

Proveedor: Pedro y Hermanos, S.A		E10.06742-L CEE
Conservarse entre 0°C y 2°C	Num. Referencia (lote): 1234	
EAN: 8412345678905	Nacido en: Francia	
Variedad: Vacuno	Cebado en: España	
Pieza: Chuletero	Sacrificado en: España (10.062741/L)	
Peso neto: 25 kg	Despiezado en: España (10.06742-L)	
 <small>(01)084 12345678905(422)250(423)7 24(703D)724100770</small>		
 <small>(03)7 24100771(10)1234</small>		

- **Etiquetatge obligatori/facultatiu:**
(Excepte carn picada CP)
- **Nº/Còdig ref. ~ carn-an/grup an.** CP
- **“Nacido en ... EM/TP”** CP
- **“Cebado en ... EM/TP”** CP
- **“Sacrificado en ... EM/TP. Nº Autoriz. Sanit.”** CP
- **“Despiece en ... EM/TP. Nº Autoriz. Sanit.”**
- **“Origen en ... EM/TP. Nº Autoriz. Sanit.”**
- **“Producido en ... EM/TP”**
- **Carne reses lidia**

Denominació de venda segons categoria *RD 1698/2003* (sexe i edat)

Carns:

- Blanca
- Rosada
- Vermella

- Ternera[o] < 14m
- Añojo[a] 14-24 m
- Novillo/a 24-48 m
- Cebón ♂ ≤ 48 m
- Buey ♂ > 48 m
- Vaca > 48 m
- Toro > 48 m

- **Toro lidia**

SEPARACIÓ DE MER

www.eurocarne.com →

Informes →

ATLAS FOTOGRÁFICO MATERIALES ESPECIFICADOS DE RIESGO

Juan Antonio Simón Soria
Xaviert Fàbregas i Comadran

© PRAN-FV-UAB

CONCLUSIONS

- **EEB:**
  - **Afecta Seguretat Alimentària (Consumidors):**
    - **vCJD**
- **Scrapie**
  - **NO presenta risc Salut Pública**
  - **Transmissió EEB a Oví ?:**
    - **SI a nivell experimental**

CONCLUSIONS

- **EEB:**
  - **Consumidors**
    - - Δ consum
    - **Desconfiança seguretat alimentària**
  - **Productors/Operadors**
    - **Crisi sector vacú de carn**
    - **+ Δ costos producció**
      - **Pinsos**
      - **Eliminació cadàvers (assegurances obligatòries)**
      - **Gestió residus càrnics/MER**

CONCLUSIONS

- **Escorxadors/Sales Desfer**
  - **> responsabilitat**
  - **Adaptació estructures/funcionament**
- **No armonització legislativa processos retirada MER ⇒ agravis comparatius:**
  - **Productivitat escorxadors**
  - **Comerç intracomunitari carns**
- **Normatives estatals + restrictives**
- **Permisivitat actual “columna vertebral”**

CONCLUSIONS

- **Mesures/Normatives:**
  - **Vigilància i control EET:** boví, oví i cabrum
  - **Regulació** ús subproductes animals
  - **Prohibicions** ús certes matèries primeres en fabricació d'aliments per animals destinats a la producció d'aliments
- **Escorxadors/SD:**
  - **Eliminació MER** cadena alimentària humana/animal
  - **Feinejat higiènic**
  - **Gestió post-carnització MER**

